

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՕԲԵԼԵԱՆԸ

ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՏՈՆԵՐԸ ԹԻՒՐՔԱ-
ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

I
Էրզրում, 20 հոկտ.

Այս երեկոյ, ընդ հովանաւորութեամբ նորնտիր պատրիարք Զաւէն սրբազանի, կայացաւ երեկոյն-ներկայացում՝ հայ գրեթէ գիւտի և տպագրութեան զոյգ յօրեկանների առիթով:

Ներկայ էին պատրիարք հայրը, առաջնորդ Սմբատ եպիսկոպոսը, Գարեգին վարդապետը, ուրիշ վարդապետներ, քահանայներ և այլն:

Ներկայացոյց Շանթի ճշին Աստուածներէց՝ միայն երեք պատկեր, տեղական ոյժերով: Որպէս գաւառական բն, կարելի է զանել շատ մեծ թերութիւններ թէ խաղի և թէ դերերի ըմբռնումներ ի մէջ Գեղօրացեան չափազանց աղքատ էր, զորովն ին աստիճան Այս բողոքից Զոյ, ժողովուրդը արդէն մի բան չը կարողացաւ հասկանալ, որովհետև, բացառութեամբ մի քանիսի, հանդիսականները երբէք էլ ծանօթ չէին պիէսայի նիւթին. և այդ իսկ պատճառով շատ անմիտ բան դուրս եկաւ ամբողջ կատուցածքից մի քանի բեկորներ միայն ներկայացնելը:

Տեղի ունեցան նաև երգեր, արտասանութիւններ, նուազ դաշնակի և ջութակի վրա երկատն սիրողների կողմից: Արդիւնքը՝ մօտ 30 ոսկի՝ յատկացված է Երիտ. Միութեան և Ազգանուէր կանանց վարժարաններն:

II
Մուշ, 16 հոկտ.

Անցեալ կիրակի, ամսոյս 13-ին, առաւօտեան ժամը 5-ին (ը. թ.) տեղոյս ս. Մարինէ մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հայ գրեթէ գիւտի 1500-ամեակի և տպագրութեան 400-ամեակի լրանալու կրկին յօրեկաններու մեծ տօնը: Հրաւիրուած էին յարանուանական հաստատութիւններու պաշտօնական և զարոցավար անձնաւորութիւններ. ներկայ էին Միաբանի և Հայուհեացի պաշտօնեաները իրենց տշակերաններով: Դժբաղդաբար այս անգամ ալ, ինչպէս միշտ, մեր հարուստ ջոջ-աղաներու դասակարգն էր, որ կը փայլէր իր դատապարտիլ բացակայութեամբ:

Հանդէսի բացումը կատարեց Տարօնի ա-

ռաջնորդ ներսէս եպ. Թարախանեան, և յետոյ սկսան աւուր պատշաճի ճառերը, երգեցողութիւններն և բանախօսութիւնները: Ս. Կարապետի ժառանգաւորաց վարժարանի կողմէն՝ յատուկ հրաւէրով՝ հանդէսին կը մասնակցէին երեք զլիսաւոր ուսուցիչներ՝ Մ. Մկր. Տէր-Մկրտչեան, Միհրան Տէր-Յովհաննէսեան և Մակար Թարախանեան:

Առաջին երկուքը բանախօսեցին Սահակի և Մեսրոպի կեանքէն, իսկ վերջինը արտասանեց Ահարոնեանի «Յարգանք քեզ» ստանաւորը: Խօսեցան և ճանեցին, բոլոր յարանուանական հաստատութեանց ներկայացուցիչները... Ի լրումն ամենայնի՝ հանդէսին մեծ փայլ տուաւ Վանի բողոքական միսիօնար վեր. հ. Բ. Շրիտին, որ հազիւ մէկ օր առաջ ժամանած էր. և որ խորին շնորհակալութիւն յայտնեց այդ պատեճ առիթը ներկայացողներուն, որուն շնորհիւ այդ օր կարողացան հայ հասարակութեան լայն խաւերու հետ շփուիլ...

Այդ օրուան հանդէսին շոշափելի տարիւնքն այն եղաւ, որ անգամ մը ևս շեշտուեցան մեր քաղաքի յարանուանական եղբայրակցութեան սիրոյ և համերաշխութեան հաւաստիացումները, որ մեծ կարեւորութիւն ունի՝ գէթ ներկայիս մեր հասարակական դասախարակական գործին մէջ: Հանդէսը վերջացաւ երեկոյեան ժամը 9 1/2-ին: Բարոյական տպագրութիւնը շատ քաղցր էր ժողովրդական խաւերու մէջ: Յօրեկանական այդ մեծ տօնահանդէսը զժբաղդաբար ոնէ նիւթական օգնութեան գործ չկրցաւ բերել թախիծ:

Յ. Գ. — Հանդէսին յաջորդ օրը հեռագիր ստացուեցաւ Կ. Պօլսոյ ազգ. պատրիարքարանէն, թէ Պօլսոյ ազգ. երեսփոխանական ժողովը իր վերջընթիւր նիստին մէջ որոշեր է այդ յօրեկանական տօնի առիթ հանդէս կատարել Աշտիշատի մէջ՝ ս. Սահակ հայրապետի գերեզմանին վրայ: Սակայն դժբաղդաբար հեռագիրը չափազանց ուշ հասնելուն՝ այդ ծրագիրը անկարելի էր այլևս գործադրել տալ:

Արդէն տեղոյս ազգ. իշխանութիւնն առաջուց այդպէս ալ ծրագրած էր՝ վերջին տօնակատարութիւնը ընել Աշտիշատի մէջ, սակայն տեղական զանազան հանգամանքներ արգելը հանդիսացան այդ գեղեցիկ նպատակին իրագործմանը: